

شنبه 23 اردیبهشت 1396 - 16 شعبان 1438 - 13 می 2017

انحصار چاپ اسکناس در ایران توسط بانک ملی ایران (1309 ش)

انحصار چاپ اسکناس در ایران توسط بانک ملی ایران (1309 ش)

کشور فرانسه برای اولین بار پس از انقلاب کبیر خود، پول کاغذی را رواج داد. در ایران تا سال 1268 ش که بانک شاهنشاهی تشکیل شد، پول رایج کشور، مسکوک طلا و نقره بود. در آن سال نشر اسکناس در سراسر ایران منحصراً به بانک شاهنشاهی وابسته به انگلیس تعلق گرفت. دو سال بعد، اسکناس جدید بانک با سرلوحه فارسی و علامت شیر و خورشید و عکس ناصرالدین شاه قاجار و ذکر ارزش آن منتشر شد. مجموعاً بانک شاهنشاهی، چهل سال در ایران اسکناس منتشر کرد تا این که در 23 اردیبهشت 1309 ش، حق انتشار اسکناس از آن بانک سلب و در مقابل دویست هزار لیره انگلیس، به بانک ملی ایران واگذار گردید. اسکناس‌های بانک ملی در سال 1310 ش منتشر شد و تا سال 1309 ش، رایج بود.

تهیه و تنظیم اولین آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی در ایران (1330 ش)

آیین‌نامه رانندگی مجموعه قوانین و مقررات رانندگی است که هر راننده ای باید آن را مطالعه و در زمان رانندگی رعایت کند. متقاضیان دریافت گواهینامه رانندگی، باید قبل از امتحان عملی در آزمونی که معمولاً کتبی برگزار می‌شود، به پرسش‌هایی که از این آیین‌نامه طرح شده اند پاسخ دهند. در اردیبهشت ماه سال 1390 مجلس شورای اسلامی قانون جدید راهنمایی و رانندگی را به تصویب رساند. در این طرح مقررات سختی برای کنترل تردد کلیه وسایل نقلیه در سطح کشور در نظر گرفته شده است.

لغو نهایی کاپیتولاسیون در ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی (1358 ش)

کاپیتولاسیون عبارت است از وضع ناشی از قراردادهایی که دولت‌های زورمند و استعمارگر، خاصه در قرن نوزدهم به دول ضعیف تحمیل می‌کردند. به موجب آن قراردادها، اتباع دولت‌های استعماری، پس از ورود به قلمرو دولت ناتوان، تحت حاکمیت دادگاه‌های دولت متبوع خود باقی می‌ماندند و محاکم دولت ضعیف، حق محاکمه آنها را نداشتند. این قانون خفت بار پس از امضای عهدنامه ترکمنچای بین ایران و روسیه در زمان فتحعلی شاه قاجار اجرا شد و پس از مدتی کشورهای استعماری اسپانیا، فرانسه، آمریکا، انگلستان، آلمان، ایتالیا و چند کشور دیگر از جمله دولت عثمانی از ایران حق کاپیتولاسیون را به دست آوردند. کاپیتولاسیون موجب برتری و تقدم اتباع خارجی بر کشور می‌شد و باعث می‌گردید که رجال مملکت را به بیگانگان و قدرت قضایی و سیاسی آنان سوق دهد. در سایه این قانون ننگین، بیگانگان هرچه می‌خواستند به ایران وارد و یا از ایران خارج می‌کردند. این قانون، اصل حاکمیت و استقلال کشور را متزلزل می‌ساخت و به قوانین خارجی، اعتبار برون مرزی می‌بخشید. کاپیتولاسیون که در واقع از الحاق ماده واحده‌ای به قرارداد وین - مصونیت اتباع سیاسی - به وجود می‌آمد، به صورتی نیمه مخفی، ابتدا در مجلس سنا و سپس در 21 مهرماه 1343 شمسی در مجلس شورای ملی به تصویب رسید. امام خمینی (ره) در برابر این قانون ننگ‌آمیز و آبروریز و خفت‌بار، عکس‌العمل سختی نشان دادند و در تاریخ 4 آبان 1343 شمسی سخنرانی مهمی ایراد نمودند. سخنان حضرت امام، طوفانی عظیم در جامعه به پا کرد که رژیم انتظار آن را نداشت. لذا آن حضرت را در سیزدهم آبان همان سال دستگیر و به ترکیه تبعید کردند. سرانجام در ادامه مبارزات امام امت و امت امام، سه ماه پس از پیروزی انقلاب، به پیشنهاد هیئت وزیران و تصویب شورای انقلاب اسلامی، در بیست و سوم اردیبهشت ماه سال 1358 ش حق کاپیتولاسیون و امتیازات و ملحقات آن برای همیشه و به طور نهایی لغو شد.

دستگیری و تبعید "سیدجمال‌الدین اسدآبادی" به دستور "ناصرالدین شاه" (1308 ق)

سیدجمال‌الدین اسدآبادی در شعبان سال 1254 ق در اسدآباد همدان به دنیا آمد. وی در ده سالگی همراه پدر به قزوین رفت و در مدت دو سال، در حوزه علمی و فراگیری علوم اسلامی پرداخت. سیدجمال‌الدین سپس عازم تهران شد و در درس آقا سیدمحمدصادق طباطبایی همدانی حاضر گردید و توسط ایشان ملیس به لباس روحانیت شد. او در سال 1266 ق راهی نجف اشرف گردید و در محضر شیخ انصاری به کسب علوم تفسیری، حدیث، فقه، اصول، کلام، منطق، فلسفه، ریاضی، طب، هیئت و نجوم همت گماشت. سید در 1270 ق راهی هندوستان شد. وی در آنجا به سلطه‌های استعماری انگلیس بر هند پی برد و به مقابله علیه آن پرداخت. او جهت شناسایی دنیای اسلام و راه‌های مقابله با استعمار، مسافرت‌های متعددی را به نقاط مختلف جهان انجام داد و فعالیت‌های گسترده‌ای را آغاز کرد. سیدجمال‌الدین اسدآبادی اتحاد دنیای اسلام با تمسک به قرآن و نیز بیرون راندن استعمار انگلستان از سرزمین‌های اسلامی را می‌خواست و در این راه از هیچ تلاشی

فروگذار نمي‏ کرد. سيد جمال الدين در سال 1308 ق از طرف ناصرالدين شاه به خارج از کشور تبعيد شد. وي در 1310 وارد مرکز خلافت عثماني در اسلامبول گرديد، ولي بعدها سلطان عثمانی عليه او کارشکنی کرد و در سال 1314 وي را مسموم کرد و به شهادت رسانيد. سيدجمال الدين در اسلامبول مدفون است.

تولد "مارتین لوتر" مؤسس فرقه پروتستان (1483م)

مارتین لوتر، در 13 مه 1483م در شهر ایزلین آلمان به دنیا آمد. وي در ابتدا به تحصیل فلسفه، حقوق، ادبیات و موسیقی پرداخت و سپس استاد علوم مذهبی گردید. وي در سال‏هاي جواني به دليل سوء اختلافات بين مقامات کلیسا بر برخی از اعمال ارباب کلیسا ایراد گرفت. آغاز قیام لوتر بر ضد کلیسای کاتولیک و استبداد مذهبی، بر سر مسئله آموزش گناهان از طرف کشیشان و پاپ بود. رؤسای کلیسا به دلخواه اشخاص را از کلیسا اخراج یا تکفیر مي‏کردند و سپس برای آموزش گناهان و ورود مجدد به کلیسا، گناهان آنان را با پول مي‏خریدند. اما آن‏چه لوتر را بر ضد این اوضاع برانگیخت، اقدام مسئولین کلیسا در فروش رسمی آموزش‏نامه بود. لوتر در این زمان علی رغم مخالفت پاپ، انجیل را به زبان آلمانی ترجمه کرد و در اندک مدتی طرفداران فراوانی پیدا کرد. با قیام لوتر، طلسم تعصب مذهبی و استیلاطلبی و استبداد کاتولیکی قرون وسطی در هم شکست و مذهبی نو با نام پروتستان شکل گرفت. پروتست به معنی اعتراض در ابتدا با انگیزه اصلاح کلیسای کاتولیک آغاز شد و با مقاومت کلیسای کاتولیک در برابر هرگونه اصلاح، این جنبش به طور مستقل دارای اصول و مبانی خاص خود شد. لوتر معتقد بود که یگانه چیزی که در مسیحیت معتبر است کتاب مقدس مي‏باشد از این رو، هیچ‏گونه حجّتی برای مقام پاپی، شوراهاي کلیسای یا آرای صاحبان کلیسا و قدّيسان قائل نبود. از دیدگاه پروتستان، هر مسیحی مي‏تواند پیام کتاب مقدس را به وجدان شخصی خود دریابد و نجات و رستگاری شخص تنها از طریق فیض الهی و در ضمن ایمان، پدید مي‏آید. از جمله ویژگی‏هاي اخلاق و تفکر پروتستانی، خردگرایی، تاکید بر آزادی فردی، تساهل و مدارا، تکیه بر تولید و گسترش ثروت، عبادت دانستن کار، موهبت الهی دانستن ثروت و پسندیده دانستن آن را مي‏توان برشمرد. پروتستان در طی سال‏هاي حیات خود به چندین فرقه تقسیم شد و در کشورهای آلمان، اسکاندیناوي، بریتانیای کبیر، فرانسه، سوئیس و مجارستان، طرفداران بیشتری یافت. رهبر پروتستان‏ها، در اواخر عمر دچار بیماری شد و سرانجام در 12 ژوئیه 1546م در 71 سالگی درگذشت.